

Meddelande om upprättandet av en flerårig strategi för europeisk integrerad gränsförvaltning

Justitiedepartementet

2023-04-13

Dokumentbeteckning

COM(2023) 146

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL establishing the multiannual strategic policy for European integrated border management

Sammanfattning

Genomförandet av den europeiska integrerade gränsförvaltningen är ett delat ansvar mellan Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex) och de nationella myndigheterna. För att stödja genomförandet har kommissionen utarbetat ett dokument med en flerårig strategisk policy för europeisk integrerad gränsförvaltning. Den fleråriga cykeln inleds i och med att detta meddelande antagits och avser perioden 2023 - 2027.

Baserat på förordningen som styr den europeiska gräns- och kustbevakningen, kommer strategin att styra arbetet för Frontex och de nationella myndigheter som ansvarar för gränsförvaltning. Frontex ska ta fram en teknisk och operativ strategi och medlemsstaterna ansvarar för att ta fram nationella strategier. Syftet är att uppnå en effektiv europeisk gränsförvaltning.

Regeringen välkomnar strategin som ett stöd för genomförandet av en effektiv integrerad gränsförvaltning på europeisk och nationell nivå. Gränskontroll, som ett verktyg för krisberedskap, migrationshantering och säkerställande av EU:s inre säkerhet, är en grundläggande komponent i den integrerade gränsförvaltningen. Regeringen delar också kommissionens uppfattning att samarbetet med tredjeland behöver intensifieras, vad gäller såväl gränskontroll som återvändande. Parallellt behöver samarbetet och informationsutbytet mellan berörda EU-byråer (t.ex. Frontex, Europol,

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I enlighet med förordningen om en europeisk gräns- och kustbevakning, EBCG-förordningen (förordning (EU) 2019/1896 om en europeisk gräns- och kustbevakning), ska kommissionen tillsammans med Frontex och medlemsstaterna, säkerställa effektiviteten i den europeiska integrerade gränsförvaltningen, genom en flerårig strategisk policycykel. Policycykeln ska fastställa hur utmaningarna inom området gränsförvaltning och återvändande ska hanteras på ett konsekvent, integrerat och systematiskt sätt.

Den fleråriga strategiska policycykeln ska genomföras av såväl Frontex som medlemsstaterna. För genomförandet ska Frontex fastställa en teknisk och operativ strategi för europeisk integrerad gränsförvaltning. Medlemsstaterna ska i sin tur fastställa nationella strategier för europeisk integrerad gränsförvaltning. Dessa nationella strategier ska vara förenliga med den tekniska och operativa strategin för europeisk integrerad gränsförvaltning som Frontex tagit fram samt med den fleråriga strategiska policyn för europeisk integrerad gränsförvaltning som kommissionen etablerar med sitt meddelande. Sveriges nuvarande strategi för europeisk integrerad gränsförvaltning gäller 2021 - 2023 och har tagits fram gemensamt av sju myndigheter.

Den 24 maj 2022 presenterade kommissionen ett policydokument, COM(2022) 303, se FaktaPM 2021/22:FPM107. I samband med att policydokumentet presenterades, inleddes också ett samrådsförfarande med rådet och Europaparlamentet om utarbetandet av den fleråriga strategiska policyn. Dokumentet välkomnades av rådet (rättsliga och inrikes frågor) i slutsatserna från dess möte den 14 oktober 2022. Kommissionen har den 14 mars 2023 publicerat meddelandet med den slutliga strategin för den europeiska integrerade gränsförvaltningen.

1.2 Förslagets innehåll

Meddelandet innehåller en beskrivning av förutsättningarna för den fleråriga strategiska policycykeln för integrerad gränsförvaltning och anger vilka huvudsakliga utmaningar som identifierats baserat på Frontex riskanalys. Den fleråriga strategin omfattar en rad mål och är tänkt att vara verktyget för att säkerställa att EU:s yttre gräns förvaltas på ett effektivt sätt. Dokumentet beskriver också de principer som den integrerade gränsförvaltningen bygger

på. Den integrerade gränsförvaltningen ska enligt dokumentet bidra till den inre säkerheten inom unionen på ett sätt som respekterar de grundläggande rättigheterna och säkerställer den fria rörligheten.

Den integrerade gränsförvaltningen omfattar 15 så kallade komponenter. Dessa komponenter är:

- Gränskontroll
- Efterforsknings- och räddningsinsatser
- Riskanalys
- Informationsutbyte och samarbete mellan medlemsstaterna och med Frontex
- Samarbete mellan nationella myndigheter
- Samarbete mellan EU:s institutioner
- Samarbete med tredjeländer
- Tekniska och operativa åtgärder inom Schengenområdet
- Återvändande av tredjelandsmedborgare
- Användning av den senaste tekniken, däribland stora informationssystem
- System för kvalitetskontroll
- Solidaritetsmekanismer, särskilt för unionsfinansiering
- Grundläggande rättigheter
- Utbildning
- Forskning och innovation

För varje komponent finns prioriteringar och strategiska riktlinjer angivna.

Medlemsstaterna ska ha tagit fram en nationell strategi för integrerad gränsförvaltning inom 12 månader från antagandet av kommissionens meddelande.

Fyra år efter att kommissionen antagit sitt meddelande om den femåriga strategin för den europeiska integrerade gränsförvaltningen, ska kommissionen genomföra en utvärdering av hur strategin genomförts på såväl EU-nivån som på nationell nivå. Denna utvärdering ska därefter utgöra grunden för nästa femåriga strategi.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Meddelandet förutses inte påverka svensk lagstiftning.

Kommissionens meddelande förutses inte ge några budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar strategin som ett stöd för genomförandet av en effektiv integrerad gränsförvaltning på europeisk och nationell nivå. Gränskontroll, som ett verktyg för krisberedskap, migrationshantering och säkerställande av EU:s inre säkerhet, är en grundläggande komponent i den integrerade gränsförvaltningen. Regeringen delar också kommissionens uppfattning att samarbetet med tredje land behöver intensifieras, vad gäller såväl gränskontroll som återvändande. Parallellt behöver samarbetet och informationsutbytet mellan berörda EU-byråer (t.ex. Frontex, Europol, EUAA och eu-LISA) öka. Respekten för grundläggande rättigheter ska genomsyra alla delar av den integrerade gränsförvaltningen.

SE ska konstruktivt verka för att medel används så effektivt som möjligt för de utgifter som ingår i uppgörelsen om EU:s långtidsbudget för 2021–2027.

Eventuella nya uppgifter och åtaganden som innebär kostnader ska finansieras genom omprioriteringar av medel inom beslutade ramar i den fleråriga budgetramen (MFF).

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända, utöver det stöd som framförts i rådsslutsatserna från den 14 oktober 2022.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Dokumentet har inte remitterats.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Strategin har tagits fram i enlighet med förordning (EU) 2019/1896 om en europeisk gräns- och kustbevakning, vilket baseras på fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt (FEUF), och särskilt artikel 77 (2)(b) och (d) samt artikel 79 (2)(c). Något formellt beslut ska inte fattas om dokumentet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Ej tillämpligt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Ärendet kommer att presenteras i rådsstrukturen och därefter ligga till grund för Frontex tekniska och operativa strategi som beslutas av Frontex styrelse, respektive medlemsstaternas nationella strategier.

4.2 Fackuttryck/termer

Frontex: Den europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån

Europol: EU:s byrå för samarbete inom brottsbekämpningen

EUAA: EU:s asylbyrå

eu-LISA: EU :s byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa.